

Poštovani građani,

Obaveštavamo vas da je po odluci ministarstva za ljudska i manjinska prava, u toku upis i formiranje **posebnog biračkog spiska**, skraćeno **PBS**, nacionalnih manjina. Upisom u ovaj birački spisak pripadnici nacionalne manjine stiču mogućnost da biraju svoj nacionalni savet koji predstavlja legitimnog predstavnika nacionalne manjine pred organima države i vlasti republike Srbije.

Na osnovu člana 45. stav 1. Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava donelo je odluku da se 09. novembra 2009. godine započne sa postupkom obrazovanja posebnog biračkog spiska nacionalnih manjina, upisom pripadnika nacionalnih manjina u **poseban birački spisak**. Svaki građanin sa biračkim pravom, pripadnik nacionalne manjine (ili onaj ko se tako oseća i želi da se izjasni), može da podnese zahtev za upis u poseban birački spisak nacionalne manjine, kako bi učestvovao u postupku predstojećih izbora za članove nacionalnih saveta nacionalnih manjina.

Napominjemo da **poseban birački spisak nema veze sa opštim biračkim spisakom** prema kome se obavljaju izbori za organe vlasti u republici Srbiji, svako ko se upiše u **poseban birački spisak ostaje upisan i u opštem biračkom spisku** prema kome se birači pozivaju na izbore za parlament, predsednika republike, lokalnu samoupravu itd. **poseban birački spisak važi samo za nacionalne manjine** i prema njemu se biraju **samo** nacionalni saveti nacionalnih manjina. Naravno, svaka manjina bira svoj savet.

U Srbiji je do sada formirano 19 nacionalnih saveta, to su: Albanski, Aškalijski, Bošnjачki, Bugarski, Bunjevački, Češki, Grčki, Hrvatski, Jevrejski, Mađarski, Makedonski, Nemački, Romski, Rumunski, Rusinski, Slovački, Slovenački, Ukrajinski, Vlaški.

Šta je u stvari nacionalni savet?

Nacionalni savet je telo koje zastupa interese i predstavlja nacionalne manjine u oblasti službene upotrebe jezika, obrazovanja, informisanja na jeziku nacionalne manjine i kulture, učestvuje u procesu odlučivanja ili odlučuje o pitanjima i osniva odgovarajuće ustanove u ovoj oblasti. Nacionalni savet nacionalnih manjina je **partner i savetodavno telo državne vlasti**, a njegovi predstavnici učestvuju u odlučivanju o pitanjima koja su značajna kao osobenost nacionalnih manjina. Zbog ovoga je savet veoma važna institucija za nacionalnu manjinu. Nacionalni saveti se finansiraju direktno iz državnog budžeta i donacija.

Svoju ulogu nacionalni savet ostvaruje kroz doprinos očuvanja nacionalnog identiteta Vlaha u Republici Srbiji, i pomoći vlaškoj zajednici u ostvarivanju svojih zakonom zagarantovanih prava i privilegija koje kao manjinska zajednica ima.

Nacionalni savet ima svoje predstavnike u koordinacionom telu svih nacionalnih saveta nacionalnih manjina i Republičkog saveta za nacionalne manjine kojim predsedava premijer vlade republike Srbije (u ovom sastavu vlade Dr. Mirko Cvetković).

Kako se upisujemo u poseban birački spisak nacionalne manjine?

Zahtev za upis u poseban birački spisak podnosi se u pisanoj formi i svojeručno potpisan, i to neposredno ili poštom, gradskoj upravi po mestu prebivališta naznačenoj u ličnoj karti. Da bi se ubrzao proces formulare tj. Obrasce zahteva možete preuzeti sa internet stranica Ministarstva za manjinska i ljudska prava republike Srbije, <http://www.ljudskaprava.gov.rs>. Ili zatražiti od vašeg nacionalnog saveta. Nacionalni savet je takođe organizovao članove saveta i volontere radi dodatne promocije i pomoći oko upisa. Dodatne informacije možete dobiti na telefone:

-Ministarstva 011 311 25 37,

-Nacionalnog saveta vlaške nacionalne manjine, sedište saveta, Bobijeva 15 Bor, tel. 030/296 688, 296 689, 296 690.

-U vašoj opštini.

-Kod članova saveta i aktivista volontera, kontakt sa aktivistima 030/296 688 radnim danom od 9-16h.

Zašto je važno upisati se u birački spisak nacionalnih manjina?

Identitet Vlaške zajednice. Za vlašku zajednicu je ovo naročito važno zato što je naš savet jedan od najmlađih (najskorije formiran), a situacija u našoj vlaškoj zajednici je veoma neuređena po svim pitanjima koje se tiču naše zajednice a koja kroz delovanje nacionalnog saveta mogu biti rešavana. Npr. nacionalni saveti, omogućavaju predstavnicima nacionalnih manjina da učestvuju u vlasti u oblasti obrazovanja, kulture, informisanja i službene upotrebe pisma i jezika. Manjine preko saveta mogu da utiču na izbor članova upravnih odbora u školama u kojima se nastava izvodi na jeziku te nacionalne manjine, da daju mišljenje o kandidatu za direktora, jer u postupku postavljanja ili smene direktora mora da se pribavi mišljenje nacionalnog saveta.

Želja saveta je da u skladu sa svojim ingerencijama stvori pre svega kulturni, informativni, i obrazovni, ambijent na prostoru gde vlaška manjina živi za prosperitetan razvoj u pomenutim oblastima, razvojem u ovim oblastima stiču se povoljne pozicije za napredak vlaške manjine i u ekonomiji, tržištu rada, boljem integrisanju u

društvo u zemlji ali i inostranstvu i sl. Što samim tim savetu daje veći značaj a pripadnicima manjine obavezu više da aktivno učestvuju u njegovom radu.

EU i pristupanje Srbije Evroatlanskim integracijama je povezano sa rešavanjem položaja manjina, s te strane interes nacionalnog saveta je da Srbija što lakše ostvari uslove za pristupanje. Učešćem u aktivnostima u radu nacionalnog saveta vlaška zajednica pomaže put Srbije ka EU. Obzirom na povezanost pripadnika naše zajednice sa EU od kojih koji su mnogi generacijama u zemljama EU, ovo je još jedan razlog upisa u manjinski spisak. Upisom u poseban birački spisak vlaške nacionalnih manjine Vlaška zajednica će pokazati iskrenu želju da pomogne Srbiji pristupanje EU. Neadekvatno učešće vlaške zajednice i neuključivanje u tokove i procese koji očekuju vlaški nacionalni savet može biti minus kod organa EU u procesu pridruživanja. Upis u spisak manjina će zato biti bitan pozitivan korak i ka EU.

Jačanje ugleda i pozicije Srbije među susedima i u svetu. Srbija najnovijim zakonima o nacionalnim savetima i nacionalnim manjinama pretenduje da bude zemlja sa najmodernijim rešenjima u ovoj oblasti. Međutim, nije dovoljno da zakon postoji na papiru, tek njegovom realizacijom pokazujemo pravo stanje stvari u realnosti, stoga, će maksimalno učešće pripadnika manjine u realizaciji ponuđenih principa doprineti da Srbija zauzme visoku poziciju u ovoj oblasti.

Manjine u Srbiji svojim aktivnostima pomažu Srbima u susednim zemljama i svetu gde srbi čine manjinu. Naravno, rešavanjem statusa manjina u Srbiji, manjine u Srbiji praktično stvaraju poziciju i pomažu Srbima rešavanju položaja srpske manjine u zemljama u susedstvu i u svetu gde srbi čine manjinu. Stoga je interes same države da ovo područje što kvalitetnije uredi, budući na izmešanost naroda na ovom području, ovakva moderna rešenja su preko potrebna, ali je njihova realizacija odgovornost i pripadnika manjina koji se moraju aktivno uključiti u proces kako zakon ne bi ostao samo slovo na papiru.

Jačanje pozicije sopstvenog nacionalnog saveta. Saveti dobijaju mesečni iznos, u zavisnosti od brojnosti, i u zavisnosti od dogovora koordinacije nacionalnih saveta, zajedničkog neformalnog tela tih saveta. Prema tome da bi saveti što uspešnije pomagali svojim zajednicama potrebno je da obuhvate što veći broj pripadnika manjine kako bi bili brojniji. Time savet jača svoju poziciju, uticaj, i mogućnost pregovaranja kako sa organima vlasti tako i sa potencijalnim donatorima i institucijama koje su od interesa za pomoć nacionalnoj manjini. To je razlog više da se pripadnici manjine u maksimalnom broju upišu u ovaj spisak.

Dobar primer funkcionisanja nacionalne manjine vidimo kod mađarske manjine, gde se praktično najveći broj pripadnika aktivno uključio u funkcionisanje svoje nacionalne zajednice. Mađarska manjina koja broji oko 290 000 je za sada po statistici najbrojnija, a zahvaljujući i učešću u vladajućoj koaliciji i najuticajnija manjina u zemlji, sledi ih Bošnjačka zajednica sa oko 135 000. koja ima 2 ministra u vladi Dr. Sulejmana Ugljanina, i Dr. Rasima Ijajića, Nažalost u kontrastu ovih nacionalnih zajednica, vlaška nacionalna zajednica spada u neuticajne i slabe zajednice sa oko 40 000 pripadnika, mada postoje svi preduslovi i potencijali da budemo rame uz rame sa vodećim zajednicama u zemlji. Po proceni sadašnjeg saveta naša zajednica broji do 250 000 članova što joj daje mogućnosti za veći značaj u društvu i aktivnije uključivanje, naročito u procese koji se tiču same zajednice. Ovo je još jedan razlog za pripadnike vlaške zajednice za upis u poseban birački spisak nacionalnih manjina.

Regionalni razvoj. Radeći na informativnom, kulturnom, obraznom planu i kod službene upotrebe jezika, nacionalni saveti stvaraju mogućnosti napredovanja zajednice i u ostalim domenima, prosperitet zajednice i podizanje njenih obrazovnih i kulturnih kapaciteta korišćenjem potencijala koje ova zajednica ima doprineće i sveukupnom ekonomskom, privrednom i kulturnom razvoju Srbije a naročito regiona u kojima vlaška zajednica živi.

Ponašanje vlaške zajednice je dosad bilo veoma kontraproduktivno i štetno po vlašku zajednicu ali i državu, jer su vlasli odbijali da se aktivno uključe u politički, kulturni i društveni život Srbije kao pripadnici vlaške manjine kako bi rešavali aktuelne probleme u regionima u kojima žive, već su svoje problem rešavali priključivanjem drugim nacionalnim zajednicama ili većinskom narodu, gde su uspevali da reše samo neke teškoće. Ili što je još gore po naš region, pojedinačno, odlaskom iz rodnog kraja najčešće u inostranstvo i zemlje EU.

Kao reakciju na političku i ekonomsku krizu imamo praktično bežanje iz zemlje i imigracioni talas u EU. I sve manju zainteresovanost za domovinu, Ovakvo neodgovorno ponašanje vlaške zajednice i neuključivanje u aktuelne društvene procese zajednice kao takve, dovelo je do propadanja i kraha u ekonomiji, infrastrukturi, ali i u nacionalnoj manjinskoj kulturi, obrazovnju i ostalim oblastima društvenog života u regionima u kojima vlaška zajednica predstavlja većinu ili značajnu manjinu. Tako su danas vlaška sela među najsiromašnijim i najnerazvijenijim bez vodovoda, kanalizacije, sistema grajanja, privrede, sa lošim putevima, telekomunikacionom i elektroenergetskom infrastrukturom itd. Velelepne kuće izgrađene u ovakvom okruženju ne popravljaju bitnije utisak o vlaškoj zajednici. Istorijski bitno bogato vlaško kulturno nasleđe nestaje. Tako bez obzira na brojnost naša zajednica je bez ikakvog uticaja na sopstvenu sudbinu i sudbinu regiona u kojima živi.

Ingerencije nacionalnog saveta nisu da rešava problem direktno u privredi, ekonomiji, infrastrukturi, to radi država i republička vlada. Ali razvojem same zajednice kao takve stvara se ambijent za sve ostalo. Posredno rešavanje ovih problem je još jedan podstrek za formiranje posebnog biračkog spiska nacionalnih manjina i jačanje kapaciteta naše vlaške zajednice.

Iskreno uz vas, vaš nacionalni savet vlaške nacionalne manjine, februar 2010